

Til
Bystyrets kontor (Arbeidssted) v/ Marte Holm

Fra
Byrådet

Intern korrespondanse

Vår referanse: 2018/31450-8
Saksbehandler: Marit Winther Sørstrøm
Dato: 22. november 2018

Byrådets vurdering av privat forslag fra Anine Frølich (H), Line Berggreen Jacobsen (Ap) og Njål Neckelmann (V) om å opprette og ruste opp Regnbueplass i Bergen

Bakgrunn

Forretningsutvalget behandlet det private forslaget i møte 26.6.2018 (sak 134/18), og fattet følgende vedtak:

1. Det private forslaget legges fram for bystyret til behandling senest i møte 19. desember 2018. Komite for miljø og byutvikling skal avgi innstilling til bystyret.
2. Byrådet bes om å vurdere det private forslag fra bystyrerepresentantene Anine Frølich (H), Line Berggreen Jacobsen (Ap) og Njaal Neckelmann (V) om å opprette og ruste opp Regnbueplass i Bergen og oversende byrådets vurdering i notats form til Bystyrets kontor.

Det private forslaget lyder:

Privat forslag om etablering av Regnbueplassen, minnesmerke for mangfold og frisinn

Bergen er en åpen, inkluderende og mangfoldig by der alle mennesker skal kunne være seg selv og elske den de vil. Dette er ikke selvfølge.

Det er i år 70 år siden Det Danske Forbund av 1948, den første organisasjonen for homofile i Skandinavia, ble stiftet. Kort tid etter fulgte en norsk avdeling, før Det Norske Forbundet av 1948 ble opprettet som selvstendig organisasjon i 1953. Frem til 1972 var homofili kriminalisert i Norge, og selv i dag sliter mange mennesker med skam knyttet til egen identitet. Bergen bør minnes og hedre dem som gjennom historien har kjempet for et åpent, inkluderende og mangfoldig samfunn.

På verdensbasis er forfølgelsen av seksuelle minoriteter økende, blant annet i vårt naboland Russland. Også i lys av dette er det viktig at Bergen sender et synlig, sterkt og permanent signal om mangfold og inkludering.

København oppkalte i 2014 et torg ved rådhuset som *Regnbuepladsen* for å markere byens mangfold og frisinn. Dette er i dag blitt et velsett og synlig innslag i bybildet, med navneplakett og et regnbueflagg som er heist permanent på plassen. Bergen bør følge Københavns eksempel, og etablere *Regnbueplassen* på et egnet og synlig sted i byen.

Når kommunen skal gjøre navnevedtak, har navngivingsprosessen to sider. Den første gjelder valg av navn. Bergen kommune er formelt adressemyndighet etter matrikkelforskriften § 51 og kan dermed tildele navn til alle gater, veier, stier, plasser og

områder innenfor kommunen. Deretter skal skrivemåten fastsettes etter reglene i stedsnavnsloven, noe som innebærer at kommunen reiser navnesak og sender forslaget på høring.

Utsmykking eller oppgradering av det aktuelle byrommet er i prinsippet uavhengig av navngivingen, men det er naturlig at byrådet fremmer en samlet sak om dette til bystyret.

Byrådets vurdering

Byrådet ser på likestilling, inkludering og mangfold som en forutsetning for at byen vår skal være en god by å bo i for alle. Ingen innbyggere skal diskrimineres, uansett kjønn, etnisk eller religiøs bakgrunn, funksjonsevne eller seksuell orientering, kjønnsuttrykk eller kjønnsidentitet.

Byrådet deler representantenes synspunkt om at Bergen bør minnes og hedre dem som gjennom historien har kjempet for et åpent, inkluderende og mangfoldig samfunn.

Gjeldende føringer

Bergen kommune er ansvarlig for å navngi kommunale bygg (skoler, barnehager, idrettsanlegg med mer) samt gater, plasser, torg og lignende (byrom). En regnbueplass må i denne sammenheng være et kommunalt anlegg eller lokalitet i kommunene eie.

Når det gjelder eventuell kunstnerisk utsmykking, så har bystyret åpnet for at det til kunstnerisk utsmykking avsettes 1 % av byggekostnadene til det aktuelle bygg. Disse midlene vil være bundet til kunst for det aktuelle byggeprosjekt.

Realisering av nye kunstverk skal skje etter gjeldene retningslinjer for kunst i offentlige rom, og legges til Rådet for kunst i offentlige rom i Bergen kommune (Rådet).

1. Det avsettes penger i kommunens budsjett/HØP.
2. Byrådsavdeling for klima, kultur og næring v/Fagavdeling for kunst og kulturutvikling (FKK) søker etter kunstkonsulent gjennom Hordaland Kunstsenter. Kunstkonsulenten lønnes av prosjektet.
3. Etter at kunstkonsulent er ansatt, velges kunstutvalg for det aktuelle utsmykkingsprosjekt som arbeider fram selve prosjektet. Medlemmer varierer ut fra aktuelt prosjekt og plassering, og kan bestå av kunstkonsulenten (leder), en representant fra oppdragsgiver og rådgiver ved FKK. Både en fra Rådet, kunstner som forestår selve kunstverket deltar i tillegg til representant fra utbygger, brukere, relevante etater mv.
4. Det er kunstutvalget som tar avgjørelsene videre og rapporterer til Rådet undervegs i sitt arbeid. Kunstkonsulenten sørger for at all rapportering og kontrakter er signert og levert etter gjeldene prosedyrer. Det vil i en sak som dette være naturlig med en eller annen form for konkurranse om kunstoppdraget.

Til spørsmålet om lokalitet

Plan og bygningsetaten som er ansvarlig for saksbehandling og forberedelse av navnesaker, har pekt på at en konkret lokalitet vil være det første en ser etter i arbeidet med å finne passende byrom til formålet. Deretter blir standard, størrelse og kvalitet på et eventuelt byrom vurdert. Etaten kunne på det tidspunkt ikke finne passende kommunale byrom for denne type heder. Byrådet tar dette til etterretning.

Byrådet deler samtidig representantenes ambisjoner om å etablere en regnbueplass i Bergen. I forbindelse med saken om å endre navn på Møhlenpristrappen til Heinrich Glogaus trapp, er byrådet blitt oppmerksom på at det i Johanneskirke-trappen er et repos/avsats der

trappeløpet krysser Rosenberggaten. Dette er et avgrenset område, som også nylig er opparbeidet. Det ligger fremskutt i bybildet, i en sentral akse i sentrum.

Illustrasjon; Avgrensning av mulig Regnbueplass.

Anbefaling

Dersom bystyret er enig i at dette er en lokalitet som skal egne seg til å bli byens Regnbueplass, vil byrådet sørge for nødvendig saksbehandling- inkludert involvering av Skeivt arkiv - og fatte vedtak om at navnet på dette området blir Regnbueplassen. Spørsmålet om ytterligere markering av plassen som uttrykker dens rolle, må tas som en egen sak i tråd med retningslinjer for kunst i offentlige rom.

Fram til Regnbueplassen er etablert, vil byrådet vise til at «Menneskerettighetenes plass» ved Raftohuset gir dekning for begrep som likeverd, åpenhet, mangfold og inkludering, som det vises til.

Med hilsen

Harald Schjelderup
- byrådsleder

Anna Elisa Tryti
byråd for byutvikling

Dokumentet er godkjent elektronisk.